

УДК 614.2+616.31

[https://doi.org/10.31612/2616-4868.4\(22\).2022.03](https://doi.org/10.31612/2616-4868.4(22).2022.03)

МЕДИКО-СОЦІАЛЬНИЙ СУПРОВІД СТОМАТОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ У КОНТЕКСТІ ВИКЛИКІВ СЬОГОДЕННЯ

В. Ю. Єленський

Державна наукова установа «Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини» Державного управління справами
м. Київ, Україна

Резюме

У статті розглянуто актуальні питання в організації надання стоматологічної допомоги населенню в умовах сьогодення. Вивчено нормативні документи і проаналізовано сучасні та світові підходи щодо профілактики поширених стоматологічних захворювань населення. З'ясовано вплив щодо організації профілактичної роботи стоматологічної галузі на попередження поширених стоматологічних захворювань населення.

Вступ. Стоматологічне здоров'я є невід'ємною частиною загального здоров'я кожної людини та суспільства загалом. Медико-соціальне значення проблеми захворювань порожнини рота визначається не тільки її значним поширенням, але і високим показником ускладнень [5, 8]. Процес лікування пацієнтів із захворюваннями ротової порожнини повинен носити комплексний характер і має бути частиною мультидисциплінарного підходу та проводитися з метою профілактики, ускладнень або ослаблення функціонального перевантаження пародонту та зуба в цілому. За даними науковців в Україні показник стоматологічної захворюваності серед дорослих і дітей сягає 93%, а значить, саме така частка населення країни потребує стоматологічної допомоги.

Варто зазначити, що пріоритетом у діяльності органів виконавчої влади на всіх рівнях є забезпечення високоякісної та доступної медичної допомоги з орієнтацією системи охорони здоров'я на попередження захворювань, безпечного і сприятливого для здоров'я середовища життєдіяльності людини (умов праці, проживання, навчання, відпочинку, харчування), здоровий спосіб життя населення і покращення демографічної ситуації. Правове регулювання зазначеної діяльності забезпечено Законом України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» від 19.11.1992 р. № 2802-ХІІ (із змінами від 06.11.2017 р.), де ряд статей чітко вказують на заходи з профілактики захворювань. У вище зазначеному Законі України виокремлено організаційні аспекти профілактики усіх класів захворювань, зокрема, у ст. 4 «Основні принципи охорони здоров'я» наголошується на один із принципів підходу до охорони здоров'я, який носить попереджувально-профілактичний характер [14].

Мета статті. Проаналізувати вітчизняні та світові підходи щодо профілактики поширених стоматологічних захворювань населення. Провести аналіз сучасних тенденцій медичної допомоги та медико-соціального супроводу стоматологічної допомоги населенню в контексті сучасних викликів.

Матеріали та методи дослідження. Аналіз та узагальнення даних на основі вітчизняних та зарубіжних джерел. Використані методи системного та структурно-логічного аналізів. Матеріалами стали документи та інформаційні джерела, нормативно-правові акти України щодо медичної та стоматологічної допомоги населенню.

Ключові слова: медико-соціальний супровід, стоматологічна допомога, стоматологічне здоров'я, реформування медичної галузі.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Стан стоматологічного здоров'я є одним із прямих показників здоров'я населення, індикатором здоров'я нації. Саме стоматологічна допомога належить до однієї з масових видів медичної допомоги [9, 12, 17].

Показники захворюваності ротової порожнини та зубів в Україні в структурі загальної захворюваності населення по кількості звернень за медичною допомогою досягає 20–25%, становлячи 345–550 випадків на 1000 жителів, посідаючи третє місце [4].

За показником частоти звернень до лікаря-стоматолога (до 600 звернень на 1000 населення) і чисельністю фахівців, стоматологія знаходиться сьогодні на другому місці, поступаючись лише терапії, при цьому понад 99% випадків обслуговуються в амбулаторно-поліклінічних закладах [15].

Рівень захворюваності на хвороби порожнини рота, слинних залоз та щелеп серед населення України перетнув епідеміологічний поріг. За інтенсивністю зростання стоматологічних захворювань, Україна значно випереджає країни Євросоюзу, саме тому стан стоматологічного здоров'я суспільства потребує особливої уваги.

За даними науковців та статистичними звітами, в Україні кожного року за стоматологічною допомогою звертається близько 43 млн. чоловік. З них кожен другий українець потребує санації порожнини рота. Близько 83% візитів від 43 млн. припадає на державні або комунальні установи, і близько 17% всіх візитів обслуговуються в установах приватної медичної практики [10].

Варто зазначити, що проблема профілактики захворювань порожнини рота за останні роки стає надзвичайно актуальною і за своїми масштабами та наслідками вже виходить за рамки суто галузевої, тобто медичної проблеми.

За даними наукової літератури зростання частоти звернень населення за стоматологічною допомогою викликана як негативними змінами у стані його стоматологічного статусу, так і підвищенням матеріальних можливостей населення країни, зокрема, для задоволення потреб у збереженні здоров'я. Згідно з офіційною статистикою ВООЗ близько 98% людей у світі страждають запальними захворюваннями тканин пародонту [16].

Захворюваність карієсом — також становить практично 100%. Виходячи з цього, в 2008 році Всесвітня Стоматологічна Федерація (FDI — Federation Dentaire Internationale) заснувала проведення Всесвітнього дня здоров'я порожнини рота (World Oral Health Day — WOHD). FDI є однією з найбільш професійних організацій у світі, яка була заснована док-

тором Шарлем Годоном із Паризької школи дантистів (Ecole Dentaire de Paris) і ще п'ятьма зубними лікарями в 1900 році в Парижі, Франція. WOHD — це міжнародний день, що проголошує важливість здоров'я порожнини рота для людей будь-якого віку в усіх країнах світу. Цей день вже став одним з найбільш важливих подій в світовій стоматології і вважається днем проголошення основних цінностей, які кожен лікар-стоматолог несе своїм пацієнтам. Актуальність і соціальну значимість проведення WOHD підтверджує загальносвітова статистика: — 90% населення земної кулі протягом свого життя страждають від захворювань порожнини рота, починаючи від карієсу і захворювань тканин пародонта до ракових пухлин; — 60–90% школярів у всьому світі мають каріозні поразки; — тільки 60% населення земної кулі мають доступ до догляду за порожниною рота; — поширеність онкологічних захворювань в щелепно-лицевій ділянці від 1–10 на 100000 населення в більшості країн світу; — онкологічні захворювання щелепно-лицевій ділянці займають 8 місце серед найбільш поширених форм раку і є одними з найбільш витратних видів ракових пухлин для лікування і реабілітації; — зубний біль — це причина номер один пропуску занять у школах у багатьох країнах [7, 9].

Собівартість надання стоматологічної допомоги завжди була високою, але раніше велику частину цих витрат брала на себе держава. Наведемо декілька прикладів вирішення цієї проблеми в інших країнах. Цей досвід свідчить, що найбільших результатів можна досягти завдяки своєчасному проведенню цілеспрямованих профілактичних заходів, організованих на державному рівні за рахунок цільового фінансування із центрального та місцевих бюджетів.

До певних особливостей європейської стоматології варто вказати на доступність та якість стоматологічних послуг, інтеграцію стоматологічних і загальних служб охорони здоров'я, раціональну основу стоматологічного обслуговування, використання бригадного методу роботи у стоматологічних службах, високотехнологічне обладнання стоматологічного кабінету і його використання, проведення соціологічних досліджень та профілактики серед населення [6].

У Німеччини стоматологічна галузь та стоматологічні послуги, зокрема, належить до числа найкращих у світі та є одним з найбільш розвинених напрямів медичної допомоги у країні. Стоматологія у Німеччині характеризується індивідуальним підходом до пацієнта та використанням новітніх досягнень технічного і наукового прогресу [3].

Стоматологія в Німеччині приваблює пацієнтів з багатьох країн. Вичерпні консультації, надзвичайно точна діагностика, ефективна профілактика і лікування захворювань зубів, естетична стоматоло-

гія, імплантація зубів, протезування — стоматологія Німеччини надає всі види стоматологічних послуг. Особливу увагу стоматологія Німеччини приділяє питанням профілактики та збереженню здоров'я зубів з самого раннього віку [19, 20].

У Швейцарії система надання стоматологічної допомоги подібна до німецької. Вона включає лікарняні каси, добровільне страхування здоров'я, страхування від нещасних випадків і по інвалідності. Лікарняні каси в різних випадках, визначених законодавчо, несуть повні або часткові витрати з надання стоматологічної ортопедичної допомоги. Державно-приватне партнерство в Швейцарії має чітко виражену спрямованість — задоволення державного інтересу [21].

У Польщі стоматологічні послуги є одним із видів медичних послуг, які інтенсивно розвиваються. Послуги у Польщі на 30–50% дешевші, ніж у сусідніх європейських країнах. Стоматологічне лікування у Польщі покривається обов'язковим страхуванням NFZ лише частково. Це означає, що тільки невелика частина послуг надається безкоштовно. Польща, як і більшість країн Євросоюзу, має потребу у висококваліфікованих лікарях-стоматологах. Старіння медичних кадрів і відтік молодих лікарів на роботу до Західної Європи створили дефіцит дантистів як у державних, так і у приватних клініках і стоматологічних кабінетах [18].

У Європі в результаті спільної діяльності, в ході тривалих дискусій була вироблена основа моделі, яка має назву системи збалансованих показників. Підхід до управління стоматологічними організаціями передбачає виділення як мінімум двох принципових проблем: вдосконалення власне стоматологічної допомоги; вдосконалення системи управління стоматологічною допомогою [14].

Удосконалення стоматологічної допомоги нерозривно пов'язане із запровадженням нових стоматологічних медичних технологій, підвищенням професійної підготовки медичного персоналу стоматологічних організацій та підвищенням якості стоматологічної допомоги, контрольованої через систему стандартів у стоматології. Удосконалення системи управління стоматологічною допомогою населенню пов'язане із запровадженням прогресивних технологій управління, здатних надати необхідну інформацію для аналізу діяльності стоматологічної організації у чотирьох основних аспектах: «медична допомога», «персонал», «пацієнти» і «фінанси». Вибір управлінського рішення пов'язаний із вибором інноваційних медичних технологій, які відповідають медико-економічним і соціальним критеріям.

Забезпечення системи охорони здоров'я необхідними економічними ресурсами є складною проблемою, яка вирішується у площині економічного регулювання. Складність її посилюється об'єктивними

труднощами, справа в тому, що економічний механізм вітчизняної охорони здоров'я в силу історичних обставин протягом тривалого періоду часу базувався майже виключно на системі державного бюджетного фінансування. Ослаблення державної політики щодо організації стоматологічної допомоги населенню у державних закладах в умовах зміцнення ринкових відносин, призвело до зниження доступності стоматологічної допомоги для основної маси населення, що і є сьогодні причиною незадовільного стану стоматологічного здоров'я населення. Згідно з офіційними статистичними даними Міністерства охорони здоров'я України, у нашій країні склалась складна ситуація щодо стану здоров'я населення, основні показники якого — середня тривалість життя, рівень смертності та захворюваності — далеко не оптимістичні та на протязі останніх років мають тенденцію до погіршення. Система охорони здоров'я в Україні характеризується зниженням якості та доступності медичної допомоги, недостатнім фінансуванням, низькою ефективністю використання ресурсів, незбалансованістю структури медичної допомоги, незадовільним виконанням державних гарантій надання медичної допомоги [1, 11].

Дослідження науковців показали, що достатньо велика кількість населення не може оплачувати послуги стоматолога, через те, що Україна відноситься до країн з доходами нижче середнього рівня. Тарифи на стоматологічні послуги мають бути нижчими, передбачаючи рівень місячного доходу на одного члена сім'ї. Через те, що стоматологічні послуги є високі, це є одним із чинників низького показника частоти звернень населення за допомогою. Але на цей показник також впливає ще один фактор, як забезпеченість населення лікарями-стоматологами.

Подолання перерахованих негативних тенденцій у стоматології вимагає здійснення послідовної адаптації медичної допомоги до нових економічних умов.

Впродовж останніх років в Україні сформувався альтернативний сектор охорони здоров'я, такий як, приватна стоматологія, яка має як позитивні, так і негативні наслідки. З одного боку, формується здорова конкуренція, яка сприяє підвищенню якості стоматологічної допомоги. З іншого, відбувається розшарування пацієнтів на бідних і багатих, посилюється розрив між клініками, які працюють на комерційних засадах і здатні використовувати дорогі технології і обладнання, і тими, які перебуваючи на бюджетному фінансуванні, не в силах з ними змагатися.

Система приватної стоматології [2] є однією із сфер системи охорони здоров'я, яка швидко розвивається і може надати істотну допомогу у зміцненні здоров'я населення країни, проте вона досі залишилася осторонь від реалізації державного проекту оздоровлення нації.

Для створення сучасної системи стоматологічної допомоги під управлінням держави, необхідна модернізація інфраструктури стоматологічних державних і приватних стоматологічних закладів та фінансування інфраструктурних проєктів. Проте у держави відсутні бюджетні кошти, які можуть бути використані для інфраструктурних інвестицій. Для організації сучасної стоматологічної служби під управлінням держави необхідна модернізація морально застарілої та зношеної інфраструктури стоматологічних державних і приватних стоматологічних закладів та фінансування інфраструктурних проєктів.

ВИСНОВОК

Таким чином, системний аналіз наукових праць засвідчив, що у європейських країнах існують різні моделі надання стоматологічної допомоги. Але найбільш перспективним для України напрямком удосконалення організації стоматологічної допо-

моги у сучасних економічних умовах є реструктуризація стоматологічних структур на принципах державно-приватного партнерства. Слід зазначити, що реформування медичної галузі неможливо без реформування служби стоматологічної допомоги, яка сьогодні розвивається надзвичайно динамічно в конкурентному середовищі медичних послуг. Враховуючи стратегію та політику у сфері охорони здоров'я, які орієнтовані на зниження захворюваності населення та покращення якості життя, можливе тільки в злагодженій взаємодії первинної ланки охорони здоров'я та спеціалізованої медичної допомоги. Перспектива подальших досліджень полягають у розв'язанні цього явища, яке потребує активного втручання не тільки органів галузевого управління, тобто МОЗ України, але й органів державної виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, представників наукової медичної спільноти, а саме — лікарів-стоматологів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Антонюк С. Державне регулювання розвитку приватного сектора в охороні здоров'я України (на прикладі надання населенню стоматологічної допомоги). Вісник НАДУ. 2015. № 2. С. 147-152.
2. Бедрик І. О. Приватна стоматологічна практика — важлива складова системи охорони здоров'я України (до проблеми державного управління охороною здоров'я). Україна. Здоров'я нації. 2008. № 1 (5). С. 87-91.
3. Беске Ф. Здравоохранение Германии: система достижения — перспективы развития: Пер. с нем. — М.: «Лабпресс» 2005. 288 с.
4. Бугорков І. В. Удовлетворенность населения качеством и ассортиментом стоматологических услуг. Україна. Здоров'я нації. 2012. № 1. С. 70-74.
5. Вахненко О. М. Медико-соціальне обґрунтування концепції оптимізації стоматологічної допомоги населенню України: автореф. дис. канд. мед. наук: 14. 02. 03 «Соціальна медицина». Київ. 2012. 19 с.
6. Викторов В. Н. Развитие стоматологической службы за рубежом (обзор литературы). Здравоохранение Чувашии. 2013. Выпуск № 3. С. 17-21.
7. Всесвітня Стоматологічна Федерація FDI: Всесвітній день здоров'я порожнини рота (WOHD 2015). URL: <https://jak.koshachek.com/articles/vsesvitnja-stomatologichna-federacija-fdi.html>
8. Гаврилюк О. Ф. Медико-соціальне обґрунтування медичної допомоги населенню сільського району в умовах впровадження сімейної медицини: автореф. дис. к.мед.н. Гаврилюк Київ, 2010. 1 с.
9. Герасименко Є. В. Диференційований підхід до індивідуальної гігієни у людей з різним стоматологічним статусом. Новини стоматології. 2010. № 3. С. 33-34.
10. Гордиенко С. Проблемы и стратегии развития стоматологической помощи в Украине. URL: <http://health-ua.com/article/37268-problemy-istrategiirazvitiya-stomatologicheskoy-pomoshivukraine>
11. Карамишев Д. В. Стратегічне управління інноваційними процесами в системі охорони здоров'я: державні механізми. Х.: Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2006. 304 с.
12. Каплан З. М. Медико-социальные основы формирования стоматологического здоровья молодежи. Стоматолог. 2008. № 8. С. 5-16.
13. Москаленко В. Ф. Социальная медицина и организация здравоохранения для студентов стоматологических факультетов высших медицинских учебных заведений Украины IV уровня аккредитации / Под об. ред. В. Ф. Москаленко, О. П. Гульчий, Л. О. Литвиновой, Децик О. З. и др. К.: Книга плюс, 2010. 328 с.
14. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>
15. Смірнова І. В. Стан стоматологічного здоров'я населення залежно від соціального статусу та задоволеності медичною допомогою. Wiadomosci Lekarskie. 2014. Т.67, № 2. С. 199-201.

16. Смірнова І. В. Обґрунтування функціональної моделі профілактики поширеності та інтенсивності поширених стоматологічних захворювань. Україна. Здоров'я нації. 2015. № 2. С. 68-75.
17. Тілігузіна Н. А. Куріння і пародонтит. Сучасна стоматологія. 2010. № 3. С. 52-54.
18. Шилепницький П. І., Зибарева О. В. Державно-приватне партнерство: польський досвід. Ефективна економіка. 2019. № 2. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6872> (дата звернення: 17.10.2022). DOI: 10.32702/2307-2105-2019.2.1
19. Global goals for oral health 2020. Bull World Health Organ. 2005. Vol. 83. P. 686-693.
20. Klapper L., Love I. Corporate governance investor protection and performance in emerging markets. World bank policy research working paper 2818. April 2002. P. 24-25. URL: http://econ.worldbank.org/files/13267_wps2818.pdf.
21. Hofmeister A. Public-Private Partnerships in Switzerland: Crossing the Bridge with the Aid of a new Governance Approach. International Review of Administrative Sciences. 2007. Vol. 70, № 2. P. 48-71.

REFERENCES

1. Antoniuk, S. (2015). Derzhavne rehulivannia rozvytku pryvatnoho sektora v okhoroni zdorovia Ukraïny (na prykladi nadannia naselenniu stomatolohichnoi dopomohy) [State regulation of private sector development in health care of Ukraine]. Visnyk NADU, 2, 147-152.
2. Bedryk, I. O. (2008). Pryvatna stomatolohichna praktyka – vazhlyva skladova systemy okhorony zdorovia Ukraïny (do problemy derzhavnoho upravlinnia okhoronoï zdorovia) [Private dental practice is an important component of the healthcare system of Ukraine]. Ukraïna. Zdorovia natsii, 1 (5), 87-91.
3. Beske, F., Khallauer Y. nauch. red. O. P. Shchepyna (2005). Zdravookhraneniye Hermanyy: systema dostyzheniya – perspektyvy razvytiya: [Healthcare in Germany; system of achievement – development prospects]. M.: Labpress, 288.
4. Buhorkov, I.V. (2012). Udovletvorennost naseleniya kachestvom y assortimentom stomatolohicheskikh uslug [Satisfaction of the population with the quality and range of dental services]. Ukraïna. Zdorovia natsii, 1, 70-74.
5. Vakhnenko, O. M. (2012). Medyko-sotsialne obgruntuvannia kontseptsii optymizatsii stomatolohichnoi dopomohy naselenniu Ukraïny [Medical and social justification of the concept of optimizing dental care for the population of Ukraine]. (Avtoref. dys. kand. med. Nauk). Kyïv.
6. Vyktorov, V. N., Kozlova, N. E., Denysova, T. H. (2013). Razvytye stomatolohicheskoy sluzhby za rubezhom [Development of dental service abroad] (obzor literatury). Zdravookhraneniye Chuvashyy, 3, 17-21.
7. Vsesvitnia Stomatolohichna Federatsiia FDI: Vsesvitniy den zdorovia porozhnyny rota (WOHD 2015). Available from: <https://jak.koshachek.com/articles/vsesvitnja-stomatologichna-federacija-fdi.html>.
8. Havryliuk, O.F. (2010). Medyko-sotsialne obgruntuvannia medychnoi dopomohy naselenniu silskoho rayonu v umovakh vprovadzhennia simeynoyi medytsyny [Medical and social substantiation of medical assistance to the population of a rural area in the conditions of implementation of family medicine]. (Avtoref. dys.k.med.n). Kyïv.
9. Herasymenko, Ye.V. (2010). Dyferentsiyovanyy pidkhid do indyvidualnoi hihieny u liudey z riznym stomatolohichnym statusom [Differentiated approach to individual hygiene in people with different dental status]. Novyny stomatolohii, 3, 33-34.
10. Hordyenko, S. Problemy y stratehyy razvytiya stomatolohicheskoi pomoshchy v Ukraine. Available from: <http://health-ua.com/article/37268-problemy-istrategiirazvitiya-stomatologicheskoy-pomoshivukraine>
11. Karamyshev, D. V. (2006). Stratehichne upravlinnia innovatsiynymi protsesamy v systemi okhorony zdorov'ia: derzhavni mekhanizmy [Strategic management of innovative processes in the health care system: state mechanisms]. Kh.: Vyd-vo KharRI NADU «Mahistr», 304.
12. Kaplan, Z.M Hrynyn, V.M., Kycha, D.Y. (2008). Medyko-sotsyalnye osnovy formyrovaniya stomatolohicheskoho zdorovia molodezhy [Medical and social foundations for the formation of youth dental health]. Stomatoloh, 8, 5-16.
13. Moskalenko, V. F., Hulchyy, O. P., Lytvynovoy, L. O., Detsyk, O. Z. (Ed). (2010). Sotsyalnaia medytsyna y orhanyzatsiya zdravookhraneniya dlia studentov stomatolohicheskikh fakultetov vysshykh medytsynskikh uchebnykh zavedenyyy Ukrayny IV urovnia akkredytatsyy. K.: Knyha plius, 328.
14. Osnovy zakonodavstva Ukraïny pro okhoronu zdorovia: Zakon Ukraïny. Available from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>
15. Smirnova, I.V., Klymenko V. I. (2014). Stan stomatolohichnoho zdorovia naselennia zalezho vid sotsialnoho statusu ta zadovolenosti medychnoi dopomohoiu [The state of dental health of the population depending on social status and satisfaction with medical care]. Wiadomosci Lekarskie, 67, 2, 199-201.

16. Smirnova, I.V., Klymenko, V.I. (2015). Obgruntuvannia funktsionalnoi modeli profilaktyky poshyrenosti ta intensyvnosti poshyrenykh stomatolohichnykh zakhvoriuvan [Justification of the functional model of prevention of prevalence and intensity of common dental diseases]. Ukraina. Zdorovia natsii, 2, 68-75.
17. Tilihuzina, N.A., Kuzembaeva, M.O., Pustovit, O.I. (2010). Kurinnia i parodontyt
18. [Smoking and periodontitis]. Suchasna stomatolohiia, 3, 52-54.
19. Shylepnytskyi, P. I., Zybarena, O. V. (2019). Derzhavno-pryvatne partnerstvo: polskyi dosvid. [Public-private partnership: Polish experience]. Efektyvna ekonomika, 2. Available from: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6872> Global goals for oral health 2020 (2005). Bull World Health Organ., 83, 686-693.
20. Klapper, L., Love, I. (2002). Corporate governance investor protection and performance in emerging markets. World bank policy research working paper 2818. 24-25 Available from: http://econ.worldbank.org/files/13267_wps_2818.pdf.
21. Hofmeister, A., Borchert H. (2007). Public-Private Partnerships in Switzerland: Crossing the Bridge with the Aid of a new Governance Approach. International Review of Administrative Sciences, 70, 2, 48-71.

Summary

MEDICAL AND SOCIAL SUPPORT OF DENTAL CARE IN THE CONTEXT OF TODAY'S CHALLENGES

V. Y. Yelenskyi

STATE INSTITUTION OF SCIENCE «RESEARCH AND PRACTICAL CENTER OF PREVENTIVE AND CLINICAL MEDICINE» STATE ADMINISTRATIVE DEPARTMENT

Resume. The article deals with current issues in the organization of providing dental care to the population in today's conditions. Regulatory documents were studied and modern and global approaches to the prevention of common dental diseases in the population were analyzed. The influence of the organization of preventive work in the dental industry on the prevention of common dental diseases in the population has been clarified.

Introduction. Dental health is an integral part of the overall health of each individual and society in general. The medical and social significance of the problem of oral cavity diseases is determined not only by its significant spread but also by the high rate of complications [5, 8].

The process of treatment of patients with diseases of the oral cavity should be complex and should be part of a multidisciplinary approach and should be carried out with the aim of prevention, complications, or weakening of the functional overload of the periodontium and the tooth as a whole. According to scientists in Ukraine, the rate of dental morbidity among adults and children reaches 93%, which means that this is the proportion of the country's population that needs dental care.

It is worth noting that the priority in the activities of executive authorities at all levels is the provision of high-quality and affordable medical care with the orientation of the health care system on the prevention of diseases, a safe and health-friendly environment for human life (working, living, training, relaxing, nutrition), healthy lifestyle of the population and improvement of the demographic situation. The legal regulation of the mentioned activity is ensured by the Law of Ukraine «Basics of the Legislation of Ukraine on Health Protection» dated November 19, 1992 No. 2802-XII (as amended from November 6, 2017), where several articles indicate measures for the prevention of diseases. In the aforementioned Law of Ukraine, the organizational aspects of prevention of all classes of diseases are singled out, in particular, Article 4 «Basic principles of health care» emphasizes one of the principles of the approach to health care, which is preventive [14].

The purpose of the article. To analyze domestic and global approaches to the prevention of common dental diseases of the population. To conduct an analysis of modern trends in medical care and medical and social support of dental care to the population in the context of modern challenges.

Research materials and methods. Analysis and generalization of data based on domestic and foreign sources. Used methods of systemic and structural-logical analyses. The materials were documents and information sources, normative legal acts of Ukraine regarding medical and dental care for the population.

Keywords: medical and social support, dental care, dental health, reforming the medical industry.